

Львівський національний університет імені Івана Франка
Кафедра новітньої історії України
імені Михайла Грушевського

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор
з науково-педагогічної роботи

« ____ » _____ 20__ р.

Робоча програма
навчальної дисципліни

УКРАЇНСЬКИЙ ВИМІР ДРУГОЇ СВІТОВОЇ ВІЙНИ: ІСТОРИОГРАФІЯ ТА
ІСТОРИЧНА ПАМ'ЯТЬ

освітньо-кваліфікаційний рівень
галузь знань
спеціальність
факультет

Доктор філософії
03 Гуманітарні науки
032 Історія та археологія
Історичний

2019–2020 навчальний рік

Програму склав:

Професор кафедри новітньої історії України імені Михайла Грушевського Кондратюк К.К.

Програма схвалена на засіданні кафедри новітньої історії України імені Михайла Грушевського

Протокол № _____ від «_____» _____ 20__ р.

Завідувач кафедрою _____ /проф., д-р іст. наук Сухий О. М./
«_____» _____ 20__ р.

Схвалено Вченою радою історичного факультету.

Протокол № _____ від «_____» _____ 20__ р.

Голова Ради _____ /проф. Качараба С.П./
«_____» _____ 20__ р.

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	
Кількість кредитів – 3	Галузь знань 03 <u>Гуманітарні науки</u>	За вибором	
	Спеціальність: <u>032 Історія та археологія</u>	Рік підготовки	
		2	-й
		Семестр четвертий	
Загальна кількість годин – 90 год.		4-й	-й
		Лекції	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4 самост. робота – 2,8	Освітньо-кваліфікаційний рівень: Доктор філософії	32 год.	год.
		Практичні, семінарські	
		16 год.	год.
		Самостійна робота	
		42 год.	год.
		Вид контролю:	
		Іспит	

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

В основу курсу покладено розуміння теоретичних засад та оцінок Другої світової війни в контексті історіографії та історичної пам'яті. Даний курс повинен сформувати у студента знання про нації війни та їх оцінку в історичних творах, показати як родієва історія відобразилася в історичній пам'яті. Окрім цього, студент повинен володіти знаннями найважливіших етапів військових дій та змістом військових операцій та їх оцінок вченими.

Особливу увагу приділено методологічним аспектам національного виміру Другої світової війни; звернено увагу на те, як події Другої світової війни відобразилися в історичній пам'яті населення України різних регіонів, національних та соціальних груп та ін.

№ з/п	Зміст умінь, що забезпечуються
1.	Уміння використати в науковій та освітній роботі розуміння дефініцій «український вимір», «Друга світова війна»; володіти знаннями про основні історіографічні проблеми вивчення національного виміру подій Другої світової війни.
2.	Охарактеризувати головні етапи Другої світової війни, визначальні битви; показати зміст та завдання бойових операцій, які відбувалися на території України.
3.	Глибоко оволодіти знаннями про соціально-економічну та культурну політику радянського і німецького режимів в різних регіонах України, про рух опору місцевого населення; охарактеризувати складові Руху Опору.
4.	Глибоко зрозуміти етапи Другої світової війни та вміти їх охарактеризувати: зміст подій 1939-1941 рр. та їх частка в історіографії; історичний вимір подій 1941-1944 рр.; творення УПА та УГВР; заключний етап Другої світової війни 1944-1945 рр.; вплив другого фронту на характер бойових дій у Центрально-Східній Європі та сприйняття населення України дій союзників.
5.	Знати та вміти проаналізувати відображення головних віх Другої світової війни в українській та зарубіжній історіографії.
6.	Охарактеризувати національно-визвольний рух періоду Другої світової війни, діяльність УПА в історіографії та історичній пам'яті населення України.

3. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ ДИСЦИПЛІНИ

3.1. ЛЕКЦІЙНИЙ КУРС:

Шифр змістовного модуля	Назва змістового модуля	К-ть аудит год.
№ 1	Початок Другої світової війни та процеси радянзації західноукраїнських земель у 1939-1941 рр. Оцінки істориків.	4
№ 2	1. Події німецько-радянської війни 1941-1943 рр. та їх оцінки в історіографії. 2. Український національний рух опору у 1942-1943 році. Утворення УПА. 3. Український національний рух опору, радянські партизани, польський підпільний рух 1942-1943 рр. та їх оцінки в історіографії.	2 4 2
№ 3	1. Військові дії на Правобережній Україні у кінці 1943-1944 роках. Звільнення України від німецьких окупантів. 2. Організаційне оформлення українського національного руху періоду Другої світової війни у 1944 році. Створення та програми дій УГВР.	2 2

№ 4	1. Бойові дії на заключному етапі Другої світової війни. Другий фронт.	4
	2. Український визвольний рух на заключному етапі Другої світової війни та у повоєнний час: сучасні оцінки в історіографії.	4
№ 5	1. Події Другої світової війни в національній історичній пам'яті.	4
	2. Український вимір оцінок радянського, національного та польського рухів опору.	4
Всього:		32

3.2. ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ

№ з/п	Назва змістовного модуля	К-сть годин
1.	Дефініції «Друга світова війна», «український вимір Другої світової війни»; «історична пам'ять».	2
2.	Вересень 1939 року в оцінці української та зарубіжної історіографії: компаративістичний аспект.	2
3.	Німецько-радянська війна та її етапи: історіографія проблеми.	2
4.	Український національний, радянський та польський партизанські та підпільні рухи в час німецько-радянської війни та їх оцінка в історіографії.	2
5.	Програмні засади та діяльність Української Повстанської Армії в час німецько-радянської війни. УПА в оцінках істориків.	2
6.	Звільнення України від німецьких військ у 1944 році. Відкриття Другого фронту в Європі та його вплив на події у Центрально-Східній Європі.	2
7.	Український визвольний рух на заключному етапі Другої світової війни: УГВР.	2
8.	Події Другої світової війни в національній пам'яті. УПА в національній пам'яті.	2
‘	Всього:	16

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Самчук І. На білому коні. – Нью-Йорк, 1965.

Строкач Т. Наш позивний – свобода. – К., 1979.

Німецько-фашистський окупаційний режим на Україні. Зб. Документів. – К., 1963.

Федоров О. Підпільний обком діє. – К., 1976.

Ясяк М. Поляки в радянському партизанському русі в роки Другої світової війни // Україна-Польща: важкі питання. – Луцьк, 2004. – Т. 9.

Jowa A. Stosuhki polsko-ukrainskie 1939-1947/ - Krakow, 1998.

- Філяр В. Українсько-польська збройна конфронтація на Волині в роки Другої світової війни: джерела, перебіг і наслідки // У пошуках правди. – Луцьк, 2003.
- Кондратюк К.К. Галичина і Волинь у роки Другої світової війни 1939-1945. – Львів, 2011.
- Гордасевич Г. Степан Бандера: людина і міф. – Львів, 2001.
- В'ятрович В. За лаштунками «Волині-43». Невідома польсько-українська війна. – Харків, 2016.
- Радянські органи державної безпеки у 1939 – червні 1941 р.: документи ГДА СБ України. Вид. 2-е. Частина 1-2. – К., 2013.
- Сучасні дискусії про Другу світову війну: збірник наукових статей та виступів українських і зарубіжних істориків. – Львів, 2012.
- Кондратюк К. Втрати населення Західної України у 1939-1941 рр. / Україна – Польща: важкі питання. – Луцьк, 2001. – Т. 5.
- 1939 рік в історичній долі України і українців: матеріали міжнародної наукової конференції. – Львів, 2001.
- Коваль М. Україна у Другій світовій і Великій Вітчизняній війнах. 1939-1945 рр. (Україна крізь віки. – К., 1999. – Т. 12).
- Гриневиц В. Суспільно-політичні настрої населення України в роки Другої світової війни. – К., 2007.
- Перехрест О. Українське село в 1941-1945 рр.: економічне та соціальне становище. – Черкаси, 2011.
- Кондратюк К. Боротьба УПА з німецькими окупантами України / Дрогобицький краєзнавчий збірник. Спецвипуск до 60-річчя УПА. – Дрогобич, 2002.
- Кондратюк К. Радянський партизанський рух на Волині / Волинь у Другій світовій війні. – Луцьк, 2004.
- Король В. Трагедія військовополонених на окупованій території України в 1941-1944 рр. – К., 2002.
- Мотика Г. Від Волинської різанини до операції «Вісла». – К., 2013.
- Мірчук П. Українська повстанська армія. – Львів, 1992.
- Лебедь М. УПА. – Дрогобич, 1994.
- Патриляк І. «Встань і борись! Слухай і вір...»: українське націоналістичне підпілля та повстанський рух (1939-1960 рр.). – К., 2012.

5. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ ТА КРИТЕРІЇ УСПІШНОСТІ

Підсумкова (семестрова) оцінка аспіранта визначається за рейтинговою системою. Рейтинговий показник формується за **100-бальною шкалою**, як максимально можливий показник роботи аспіранта протягом семестру і за результатами іспиту.

Рейтинговий показник складається з таких **компонентів**:

— Результатів відвідування лекцій (**16 балів**). Передбачається, що присутність аспіранта на кожній лекції відзначатиметься одним балом.

— За результатами практичних занять аспірант може максимально отримати 34 бали.

— Результатів іспиту (**50 балів**), що визначає знання основних фактів і теоретичних положень курсу. Результат іспиту в рейтингових балах визначається за розгорнутими письмовими відповідями на два питання екзаменаційного білету (**30 балів = 15 балів x 2**) і виконанням тестового завдання (**20 балів**).

Шкала перерахування підсумкових оцінок

Оцінка за 100-бальною рейтинговою шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	Оцінка за заліковою (екзаменаційною) шкалою
90 – 100	A	Зараховано (Відмінно)
81 – 89	B	Зараховано (Дуже добре)
71 – 80	C	Зараховано (Добре)
61 – 70	D	Зараховано (Задовільно)
51 – 60	E	Зараховано (Достатньо)
0 – 50	FX	Не зараховано (Незадовільно) з можливістю повторного складання

Критерії оцінювання навчальних досягнень аспірантів

При оцінюванні навчальних досягнень враховується:

— рівень оволодіння історичними знаннями; знання хронологічних меж періодів, найважливіших історичних подій і процесів; визначення характерних суттєвих рис історичних явищ і подій;

— рівень умінь групування (класифікації) фактів за вказаною ознакою, розкриття причинно-наслідкових зв'язків між подіями;

— рівень оволодіння практичними вміннями та навичками роботи з науковою літературою та історичними джерелами; обґрунтування власного ставлення аспіранта щодо історичної події, явища, діяча.

Усі види оцінювання навчальних досягнень студентів здійснюються за критеріями, наведеними в таблиці.

Рівні навчальних досягнень	Оцінка	Критерії навчальних досягнень аспірантів
I. Незадовільний	2	Аспірант (аспірантка) називає декілька подій, дат, історичних постатей або історико-географічних об'єктів; вибирає правильний варіант відповіді на рівні «так – ні»; може кількома реченнями розповісти про історичну подію чи постать; впізнати її за описом; має загальне уявлення про історичну карту
II. Задовільний	3	Аспірант (аспірантка) самостійно відтворює фактичний матеріал курсу; визначає окремі ознаки історичних понять; стисло характеризує історичні постаті; встановлює послідовність подій; показує на історичній карті основні місця подій; користується за допомогою викладача наочними та текстовими джерелами історичної інформації

III. Добрий	4	Аспірант (аспірантка) послідовно і логічно відтворює навчальний матеріал теми; використовує набуті знання за аналогією; дає правильне визначення історичних понять; аналізує описані історичні факти; порівнює однорідні історичні явища; визначає причинно-наслідкові зв'язки між ними; узагальнює окремі факти і формулює висновки, обґрунтовуючи їх конкретними фактами; дає порівняльну характеристику історичних явищ; синхронізує події у межах курсу; називає дві-три позиції наукової літератури по темі; використовує історичні документи як джерело знань; аналізує зміст історичної карти
IV. Відмінний	5	Аспірант (аспірантка) використовує набуті знання для вирішення нової навчальної проблеми; може вільно та аргументовано висловлювати власні судження; виявляє розуміння історичних процесів; робить аргументовані висновки, спираючись на широку історіографічну та джерельну базу; порівнює і систематизує дані історичних карт; синхронізує події вітчизняної та всесвітньої історії, уміє виокремити проблему і визначити шляхи її розв'язання

6. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ УСПІШНОСТІ НАВЧАННЯ

До засобів діагностики успішності аспірантів належать:,,

1. Контрольні завдання (додаток).

2. Тестові завдання (додаток).

Автор _____ /Кондратюк К.К./